

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Átkozzák a cár atyust!

Debreczen, március 30.

Felfordult a világ Belgrádban. Mégcsak napokkal ezelőtt is „svabavért“ akartak inni a jószerek. Nemcsak „Bosznia-Hercegovinából“, de még a világból is kiakarták kergetni a „svabakat“. Hogy bömböltek, ó, nem az ágyuk! Hanem a honmentő hősök! Hévelkedésükben a *bambákat* is *bombáknak* nézték. Gyorgye herceg volt az eszményök és a cár atyus a megváltójuk. Ma meg már Gyorgye bujdosik a bezsebelt pénzecskékkel. És az egész Belgrádban az egész Szerbiában nincsen gyűlöletesebb név a „cár atyuska“ nevével.

Ma már nem a „svabát“, hanem a „*muszkát*“, a csalafinta öregebb fajtestvért átkozzák a legzajosabban a szerbek. Mert az oroszok ugratták be a szerkeskedelem ezen nagyotmerő Zsupánjait, akiknek még annyi vigasztalódásuk sincsen, hogy egy ágyut kilőhettek volna. Sem ágyut, de még géppuskát sem lőhettek ki, mégis elvesztették az oktondi fővel kezdett puskaporfüst nélküli hadjáratot. Az oroszoktól ugrattott Szerbia olyan adósságokba verte magát, mely évtizedekig visszaveti a fejlődését ennek az érdekes, egyébként életre való kis országnak. Tehát érthető, hogy oly veszekedettül átkozzák a cár atyust, az öregebb testvér muszkát a szerb atyafiak! Szerencsétlen példájukból a többi balkán népek is okulhatnak.

Szerencsésjökre most a *máskárán* tapasztalhatják ki, hogy mit ér az a híres *musz-kabaráság*?

Belpolitikai hireink.

(Eredeti tudósítások.)

Budapest, március 30.

A belügyi helyzet.

A külügyi helyzet tisztázásával most ismét a belügyi kérdések nyomulnak előtérbe. Az országgyűlés csaknem egész április hóban szünetelni fog. A kormány ezt az időt akarja felhasználni arra, hogy Ausztriával a bankkérdésben tárgyalásokat folytasson. Ha a kormánynak sikerül Ausztriával megegyeznie, úgy minden rendbe jön és akkor a koalíció még a paktum utolsó pontját, a választói reformot is el fogja intézni. Ha azonban Ausztria a kartellbankot nem fogadja el, akkor a válság teljes erővel fog kitörni. Ennek a válságnak első eredménye előreláthatólag nem a kormány lemondása lesz. Valószínűbb, hogy a kormány új választásokkal fog igyekezni többséget szerezni. A husvét utáni politikai kampány bizonyára élénknek ígérkezik.

Egy mandátum sorsa.

Nemrégiben megírtuk, hogy Siegescu József alkotmánypárti országgyűlési képviselő hogyan paklizott a mandátumával, amíg azt tizenhét nappal megválasztása után be nem nyújtotta. Ugyanekkor Siegescu a törvénynek megfelelőleg bejelentette, hogy összeférhetetlen

helyzetben van. Ezt az összeférhetetlenséget Siegescunak, akit március 2-án választottak meg, április 2-ig meg kellett volna szüntetni, vagyis a tanári állásáról le kellett volna mondania. Hogy azonban ezt ne kelljen megtennie, a saját oravicai hívei által kérvényt adatott be választása ellen a képviselőházhoz. Ily módon a mandátumnak végleges igazolását jó időre megakadályozta, ami által elérte azt, hogy egyelőre tanári állásáról nem kell lemondania.

A képviselőház ülése.

(Eredeti tudósításunk.)

Budapest, március 30.

A mai ülés napirendje két pontból áll csupán. Az elnöki előterjesztésekből és Wekerle miniszterelnök válaszából, melyet Rakovszky Béla sürgős interpellációjára ad. Kétségtelen, hogy a mai rövid ülés után megkezdődik a husvét szünet, mely április 26-ig fog tartani. Justh Gyula elnök 11 óra után nyitja meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után elnöki előterjesztések következtek.

Elnök jelenti, hogy gróf Batthyány Tivadar sürgős interpellációt kíván intézni a miniszterelnökhöz.

Wekerle miniszterelnök indítványozza, hogy a Ház napolja el ülését egészen április 26-ig.

A Ház ehhez hozzájárul. A legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után a Ház felhatalmazza az elnököt a szünet alatt a szükséges intézkedések megtételére.

A külügyi helyzetről.

Gróf Batthyány Tivadar terjeszti elő in-

Boszniai emlékek.

— Egy vén katona elbeszélése nyomán. —

Irta: H. A.

A köves tartományban töltött huszonhat kurta hónapunk, minden keserű emléke a szívembe nyilallik most, amikor a fiatalabb kamerádokat vonatszámra szállítják lefelé a görbe hegyek országába.

— Megy a gőzös, megy a gőzös Boszniába . . . Jó kedvvel daloltuk mi ezt a nótát, mikor ment velünk a hosszú vonat, melynek kocsijain még ki volt pingálva a germán nyelv ékes szólamában:

— Hat ló, harminchat ember!

A mostani katonai vonatok népe aligha dalolja a nótát olyan jókedvvel, mint mi, amin nincs is csudálkozni való, hiszen legtöbb részben családos emberek, akiket a családi tűzhely enyhádó melegétől, üzletétől, hivatalától hurcolt el a nagyhatalmi mánia csudabogár politikája.

Mi, mint zöldfülűek mentünk Boszniába; békés idő járt akkortájt a Balkánon. A görbe hegyek népe őrizte a kecskét, a nyája a kopár hegyoldalokon, — mi meg szintazonképpen békésen öltük az unalmas, hosszú napokat, heteket, hónapokat a limparti fatáborban.

Mikor lefelé ment velünk a vonat, Eszékig csak vig volt a népség, de mikor elhagytuk a hazai földet, mintha csak elvágták volna a hangszálakat, elnémult a dal, mindenki viszagondolt otthon hagyott övéihez. Egy szabad-

kai bunyevác gyerek volt szakaszunkban: Magdics borbély, a szépitő. Ezt a nevet az örmeesterünk adta neki s viselte is becsületesen huszonhat hónapon keresztül a limparti táborban; ez alatt az idő alatt annyi pénzt borotvált össze, hogy szabadulása után ma is virárgzó üzletet vásárolt Hódmezővásárhelyen. Magdics borbély elővette tőkteráját s méla szomorúságos szerb dalokat játszott nekünk, amik alkalmasak voltak arra, hogy még nagyobb bánatos hangulatba zökkentsék a különben is levert legényeket.

Szerajevóig elvonultunk csak valahogy, de onnan tizenhat mérföldet marsoltunk a félig kész kövecses bosnyák utakon. Két napig bakkancstalp nélkül marsoltam, mert utközben a bakkancsom bátorkodott elveszíteni a tulajdon talapatát és nem lehetett visszamennem, hogy megkeressem. A regementsárc két hétig gyógyitgatta a lábaimon a bosnyák kődarabok okozta folytonossághiányokat.

Október huszadikára ráborult a hó a köves országra. Pár nap alatt méteres volt a hó, úgyhogy a fabarakokban majdnem megvett bennünket az istenhidege. A kapitányunk megunt a folytonos hóhányást, abba is hagyatta, mert azt mondta, majd elolvad a jövő májusban ugyanis!

El voltunk zárva a világtól teljesen. Minden nyolc napban kaptuk a postát Szerajevóból. Olyan hideg tél volt ez, hogy a másfél méteres hó kőkeményre fagyott. Olyan sikos lett, hogy a legénység fából faragott korcsolyákon mulatott rajta. Legalább nem fáztunk,

mert a fabarakokban hidegebb volt, mint kint a hómezőkön. Szigorú téli időben csak akkor volt némi örömmünk, ha onnan hazulról elemőzsiát, honi takarmányt hozott a tábori posta. Onozó Andrásnak, akinek az apja jómódu gazdaember volt az átokházi tanyákon — a neve napjára küldött sonka, kolbász és töpörtyűs pogácsa csak ujesztendő másodnapján érkezett meg. De nem jött később ekkor sem. Szegény Onozó pajtás jól sem lakhatott belőle, mert a közösség révén öt-hat perc múlva már a morszákat szedgethette fel.

Olyan hosszú és hideg telet szenvedtünk keresztül, hogy a századosunk azt is megengedte, hogy összetoljuk az ágyakat s egymást saját testünkkel melengessük. A csajkában a reggeli feketekávé öt perc alatt megfagyott.

Mikor aztán május közepe táján elolvadt a hó, kezdődött valamelyes vig élet. Összebarátkoztunk a Lim tulsó partján táborozó török katonákkal, akik olcsó pénzért finom török dohányokat szállítottak nekünk. Szegények kéthárom hónapig alig kaptak egyéb lénungot, mint dohányt. Mi szánalomból többször meghívtuk őket a lakomáinkra. Ezek abból állottak, hogy a bosnyák hegyipásztoroktól vettünk juhot vagy kecskét, amelynek potom ára volt. Egyéves juhot 70—80 krért kaptunk, amiből kitűnő ürü-pörköltet főztünk a hegyoldalon. Egy oka dalmát bor (5—6 liter) ára egy korona volt, úgyhogy a duplán kijáró lénungból hetenkint — rendszerint vasárnap — lakomázhattunk. A birkabőröket aztán elraktuk a jövő télre lábtakarónak.

terpellációját a külügyi helyzetre nézve. A helyzetre nézve néhány rövid észrevételt kíván tenni. Amikor a külügyi helyzet kritikus volt a függetlenségi párt a maga részéről óvakodott olyan kérdésektől, mely a helyzetet még bonyolultabbá tette volna.

A lapokban azt olvassa, hogy a delegációkat össze hívják össze, majd ott okmányok alapján lesz módja az egész akciót megbirálni. Kijelenti, hogy pártja feltétlenül óhajtott a béke fenntartását és éppen a legkritikusabb pillanatban az osztrák parlamentben Bienert miniszterelnök jónak látta a katonai kérdések bolygatását, akkor a függetlenségi párt, mint a legjobban exponált párt e kérdésben nem akarta az osztrák parlamentnek a méltó választ megadni azért, mert nem akarta a dolgokat még jobban zavarni. Ezzel tanujelét adta higgadságának és komolyságának.

Ezután áttér a berlini szerződés vitássá vált pontjának magyarázására. Szimpatikus hangon emlékezik meg Törökországról, mely barátsággal viseltetik Ausztria-Magyarország iránt.

Egy hang: Ötvenöt millióért barátkozik. **Batthyány** Tivadar gróf: A maga részéről nem tartja soknak ezt az árt sem a török-magyar barátság fenntartásáért.

A lapok keveset írtak Montegróról. Azt tudjuk, hogy ez a kis állam Szerbia mellett állott volna háboru esetén, de nem ismeri a közvélemény Montegrórak követeléseit, melyekre nézve felvilágosításokat kér a miniszterelnöktől. Áttér ezután a Szerb mozgalomra.

Helyesli Rakovszky Béla tegnapi fejtegetéseit. A monarchia Szerbia integritását nem bántja, szívesen látja a boldogulását és magáévá teszi Rakovszky kijelentéseit. A szerb mozgolódásnak az volt a célja, hogy Szerbia tőlünk gazdasági előnyöket akart kicsikarni. Nincs kifogása az ellen, hogy Szerbiával kössön a monarchia vám és kereskedelmi szerződést, rendes feltételek mellett. Két nap mulva megszűnik a Szerbiával kötött szerződés, kéri a miniszterelnököt, tájékoztassa a közvéleményt, mit szándékozik e tárgyban tenni.

Végül kéri a miniszterelnököt, hogy világosítsa fel a Házat a nagyhatalmakkal, Törökországgal és Szerbiával folytatott tárgyalásokról.

Wekerle Sándor nyilatkozik.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy a külpolitikai helyzet az utóbbi napokban nagy lépéssel haladt a béke felé. — A berlini szerződést aláíró hatalmak Törökországgal való megegyezésük után, elintézték Boszniához való jogukat. Ismerteti bőven a hatalmakkal való tárgyalásokat, amelyen minden tekintetben nekünk adnak igazat. A hatalmak tanácsát tartalmazó jegyzéket most, talán ma adják át Szerbiának és remélhetőleg megfogadja a tanácsot, de ha nem, úgy kijelentheti, hogy a hatalmakkal szabad kezét tartottunk fel magunknak. — A gazdasági kérdésekre nézve kijelenti, hogy igyekezni fogunk Szerbiával kereskedelmi összeköttetésbe lépni, melyre nézve most folynak a tárgyalások.

A Törökországgal való viszonyunkat szabályozottnak tekintjük a köztünk létrejött entente folytán és ennek becikkelyezését rövidesen a Ház elé terjesztem. Kijelenti, hogy a magyar kormány-politika egyik sarkalatos alapelve a délszláv törekvések elleni küzdelem és a délszláv csoportosulásokat mindenütt megakadályoztuk.

Végül hálás köszönettel emlékezik meg Németország hűségese szövetségi viszonyáról. (Éljenzés.) Kijelenti, hogy ezt a szövetséget az európai béke zálogául lehet tekinteni. Korainak tartaná, ha valaki, most már teljes képet alkotna magának az egész akcióról, mely ma

még nem tekinthető befejezettnek. Konstatálja, hogy mi a béke megővésében elmentünk a legvégső határig és reméljük, hogy a békés kibontakozás az egész vonalon megtörténik. (Tljenzés, taps.)

Rakovszky Béla tudomásul veszi a választ, de fenntartja a Montegróról tett kijelentését.

Batthyány Tivadar gróf ugyancsak tudomásul veszi a miniszterelnök választát.

Ezzel az ülés véget ért.

A háborus bonyodalom után.

(Eredeti tudósításunk.)

— március 30.

Az utolsó kenet.

Belgrád, március 30. A nagyhatalmak belgrádi követi ma adták fel az utolsó kenetet Szerbia hódító politikájára, reménykedéseire. A követek, először is az angol követ, ma délelőtt 10 órakor a török követ megjelent Novakovic miniszterelnöknél és közölte vele, hogy Törökország az annexió kérdésében a nagyhatalmak álláspontján áll. Ugyanekkor Németország, Franciaország, Oroszország és Olaszország követi megjelentek az angol követségben, ahol értekezletet tartottak. — Délelőtt 11 órakor a nagyhatalmak követi kocsin a külügyminisztériumba hajtottak, ahol az angol követ, körülvéve a nagyhatalmak képviselőitől, Milovanovic külügyminiszternek memorandumot nyújtott át a Szerbia részéről Ausztria Magyarország kifejezendő nyilatkozata ügyében.

Husz percnyi tartózkodás után Német-, Francia- és Olaszország követi elhagyták a miniszteriumot. Az angol és az orosz követ még egy fél óráig Milovanovic külügyminiszternél maradtak. — Az orosz követ utolsónak hagyta el az épületet. — A miniszterium előtt ifjú emberekből és diákokból álló csoport képződött. Az egyes követekkel szemben a közönség teljes indifferens viselkedést tanusított.

Egy félhivatalos kommünike közli, hogy **Forgách** gróf követ az osztrák-magyar monarchia nevében a legtöbb kedvezmény elvén alapuló kereskedelempolitikai modus vivendit hozott javaslatba, mely azonban Szerbiának semmiféle előnyöket nem nyújt. — Tekintettel arra, hogy az idő igen rövid új tárgyalásoknak teljesen új alapon való megindítására, valószínű, hogy április 1-én Ausztria-Magyarország és Szerbia között szerződés nélküli állapot fog beállani.

Fenyegetik a szerb királyt.

Berlin, március 30. A Lokalanzeiger jelenti Belgrádból: Politikai körökben nagy az elkeseredés Izvolszki ellen. A kormány egyre-másra kapja a *fenyegető leveleket. Nemcsak a kormány tagjait, de a dinasztit is merénylettekkel fenyegetik.*

Szerb katonák a határon.

Zágráb, március 30. A béke híre általános örömet gerjesztett a határszéli szerb katonaság között. A szerbjárőrök „zsivióval” köszöntötték a magyar katonákat, akik szóltanul tisztelegtek vissza a megszelidült szerb bajtársaknak.

Letartóztatott tisztek.

Belgrád, március 30. Több szerb katonatisztet letartóztattak, amiért Péter

királyt káramolták. Érdekes, hogy a minisztertanács meg Sándor trónörökös, nem akarja kiengedni az országból. Tanulmányait folytatni külföldre szándékozott a herceg, de tudomására hozták hogy hazáját a rendezetlen belviszonyok között ne hagyja el.

Legujabb hírek.

Miért bukott meg Isvolsky? — A béke biztosítva. — **György herceg fejtegetései.** — Szerbia és Bulgária personal uniója.

Budapest, március 30. Pétervári jelentések szerint Isvolszky azért mondott le, mert a cár rosszaságát fejezte ki előtte afelett, hogy Oroszország presztízisének ártott politikájával.

Milovanovic külügyminiszter kijelentette, hogy *Szerbia a hatalmak utasításainak meg fog felelni*, így a béke biztosítva van. Holnap a szkupstina ülést tart és aztán a szerb követ Bécsbe megy átnyújtani a hatalmak kívánsága szerinti jegyzéket. A szerb igazságügyminiszter, miután indítványait elvetették, **lemondott.**

A szkupstina kapujára az éjjel nagy plakátokat ragasztottak ezzel a felirással: **Halál az árulóknak!** A városban több ilyen plakát látható. **György herceg a bandavezérek előtt izgató beszédet mondott:**

— Mi elvesztünk, de addig nem lesz nyugalom Szerbiában, míg a nép érdekében való törekvéseinket ki nem vesszük. A volt trónörökös lelkesen megéljenezte.

Belgrádi táviratok szerint legujabban igen érdekes terv merült fel. Szerbia és Bulgária „perszonál uniójáról” beszélnek. Az új kettős államnak **Ferdinánd bolgár király lenne az uralkodója.** A mindenesetre érdekes államalakulásról, mely természetesen a Karagyorgye dinasztia végét jelentené, illetékes helyről még nem érkezett megerősítés.

Gyalázatos vádak.

A magyar nem árul hazát.

Budapest március 30.

Miután a háboru zaja elcsendesedett, mind hangosabbá válik a politikai pártokban a hazaárulás körüli suttogás. Már említettük az osztrák Friedjung leleplezéseit, amelyek abban foglaltatik össze, hogy a magyar képviselőház tagjai szerb összeesküvőkkel voltak összeköttetésben. Ma a függetlenségi és negyvennyolcas párt hivatalos lapja, a „Budapest” a következőképpen nyilatkozik erről a kérdéstről:

Politikai körökben egy *perfid* és *gyalázatos* aknamunka indult meg. Friedjung dr. leleplező cikkében alkotmánypárti és néppárti sajtóorganumok afféle értelmet erőszakolnak bele, hogy Friedjung dr. nem csupán a szerb-horvát koalícióhoz tartozó képviselőket vádol, hanem *vádolja a magyar országgyűlés négy tagját.* A néppárti „A—ny” va-

Meglepő szép

férfi-, fiu- és gyermek
RUHA-ÚJDONSÁGOK
kaphatók.

GERŐ E. ERNŐ

Férfi-ruha üzletében Debreczen, Piac-utca 41. sz.
BÁMULATOS OLCSÓ ÁRAN.

sárnap számának vezető cikkében ily szellemű egyenes gyanúsítást találunk. És akadnak politikusok is, akik úgy suttyomban, az „azt mondják” hitvány formájában politikai botrányt keresgélnek és kombinálnak. Azt rebesgetik, hogy Friedjung dr. cikke magyar képviselőket is érint és mert a néppárt lapja mindig a függetlenségi párt ellen agyarkodik, azt akarják sejtetni, hogy a „magyar képviselők” alatt függetlenségiakat kell érteni. Nos a leghatározottabban tiltakozunk ez ellen a mindenképpen ildomtalan eljárás ellen, amely függetlenségi körökben a legmélyebb megütközést kelti és méltán keltheti.

Végül azt követeli a cikk, hogy parlamenti bizottságot küldjenek ki az ügy megvizsgálására.

A képviselőház folyosóján ma délelőtt azt beszéltek, hogy Mérey Lajos képviselő szónokozni a Házban Friedjung vádjait — hogy ilyen módon még a gyanu árnyékát is elhárítsa a függetlenségi pártól.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Az első debreczeni szónokvizsgálatot holnap, csütörtökön délelőtt tíz órakor tartják meg a Solymossy Elek színészképző iskolájában. A meghívott vendégek kéretnek, hogy pár perccel korábban méltóztassanak jönni, mert a vizsgálat pontos megkezdése után az ajtókat be kell zárni.

Nemzetiségi rugdalózás. Aradról jelentik: Koszta Jánost, ki az aradi szemináriumban öt év óta tanároskodott, magyarbarát érzelmű és cselekedetei miatt a szentszék elmozdította állásából. Koszta János a kultuszminiszternél a szeminárium igazgatója, Csorogari Romulusz ellen följelentést tett és erős visszaélésekkel vádolta meg. A miniszter leiratilag utasította a szentszékot, hogy az ügyet szigorúan vizsgálja meg és az eredményről a miniszternek jelentést tegyen.

A „Debreczen” olvasóihoz.

Még néhány napunk van hátra március hónapból. Néhány nap multával, április havában, a lapnak új évnegyede közeledik.

Ez az új évnegyed, úgy lehet világtörténelmi nagy események elé állítja a nemzetet, tehát szükség van olyan újságra is, mely szószátyárkodással nem ugratja a közönséget. Lelkiismeretesen világít rá a tényekre. Az igazságot keresi. Nem félrevezeti, hanem alapos és széleskörű híradásaival, elsőrangú forrásokból merített cikkelyeivel tájékoztatja a közönséget.

Külföldi, mint belföldi tudósításaink híresek és eredetiek. A helyi riportra is a legnagyobb súlyt fektetjük, emellett keressük az összeköttetést a komoly hírszolgálat dolgában lehetséges elhanyagolt vármegyei körökkel is.

Debreczen város gazdasági, társadalmi életének emelése a szentcélunk. Emellett nem hanyagoljuk el a tudományos, művészeti és irodalmi törekvéseket sem, sőt ezeknek a kívánságoknak a művelésére is igyekeztünk kiválóbb munkatársak gárdáját tömöríteni.

Gyorsan és részletesen dolgozzuk fel a napok eseményeit is.

Politikailag és meggyőződésünkben a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt katonái vagyunk. Többet nemis mondunk, minthogy jókatonához illő hűséggel, férfiasággal küzdünk érte. Azért is arra kérjük szerkesztőségünk és lapunk minden barátját, hogy mind a magok részéről továbbra is támogassák, másrészt előfizetők toborzásával is terjesszék lapunkat, mely utóvégre is Magyarország, mint Debreczen vá-

ros legnagyobb, pártjának az újságja; mivel pedig a párt erejét az újság fejezi ki, az újság sorsát ezért köteles lelken viselni a pártnak minden igazán hű tagja.

Részlet kérdés, ugyan, de sokakat érdekelhet, hogy április hónap végével új regény közlését kezdjük meg, amely megkapó, lekötő módon mutatja be a híres kádforgató lovagnak, Cyrano de Bergerac-nak kalandos életét, küzdelmeit.

Midőn még azt is megjegyezzük, hogy a lap negyedévi előfizetési ára csekély 3 korona helyben és 4 k. 50 fillér vidékre, bezárjuk az írást. Szerkesztőség, mint kiadóhivatal nevében jóindulatu és lelkes támogatásukat kérjük.

HIREK.

Rákosi Viktor az egyetemről.

(Debreczen iránti nagy szeretete. — Hajdusági regényen dolgozik. — Egészségi állapotáról.)

Budapest, március 30.

Rákosi Viktort, a kiváló magyar író felkerestem budai lakásán. Az író embernek nagyon érdekes és kedves lakás ablakából gyönyörű, festői kilátás nyílik a királyi várra és be- a márciusi sugarktól aranypáras budai hegyek közé, ahol a tornyos villák, tornácós nyári házak olyanok, minthacsak a tündérmesék világának egy-egy bájos részlete tárulna fel élénk . . .

Rákosi Viktor egészségi állapotában nyilván látszik a javulás. Szemei élénkebb fényűek. Kedélye is vidámabb. A visszatért életkedv és életerő derűje minden szaván, minden mozdulatán kiérzik a hajduk szeretett képviselőjének, aki felől nem is képzelték a debreceniek, hogy micsoda szeretettel csügg ezen a városon? Mennyit foglalkozik Debreczen város jövő-fejlődésével?

— Olybá tekintem ezt a várost, mint az igazi magyar tudományosság városát . . . Magyarországnak második fővárosa, Moszkvája kell, hogy legyen Debreczen a maga komolytartású magyarjaival.

— Igen! De legutóbb is — való igaz, hogy fehér asztalnál — olyan hangokat hallottam az egyházkerület vezető embereitől, miszerint a debreceni egyetem megvalósításánál már nem számíthatnak a kormány támogatására.

— Tévedés forog fent részökről, mondta Rákosi, a legilletékesebb helyről biztosítottak engem, hogy a debreceni egyetemet messzemenő áldozatokkal is létesítik. Ez már befejezett dolog.

— És a képviselő ur, hogy vélekszik a debreceni egyetem felől?

— Nem csak vélekszem, de külön nagy tanulmányon is dolgozom, amelyben a kormánykörök, mint az országközvéleménye előtt, minden részleteiben feltárom és megvilágosítom a debreceni egyetem jelentőségét és hivatását a magyar nemzet életében . . . Ezután részletezte is megkapó ötleteit, érveit Rákosi Viktor.

— Megengeded, hogy néhány érdekesebb nyilatkozatokat a debreceni egyetem felől közreadhassam a „Debreczen”-ben?

— Nem! De ígérem, ha majd a

háborus izgalmak lecsillapodtak, az egész idevonatkozó tanulmányomat egyidejűleg adom közre a Budapesti Hirlap-ban és a mi öreg, no, no! csak éveire öreg Debreczenünk-ben . . .

Jól esett Rákosi Viktornak az a hír is, hogy a debreceni Kossuth-dalárda megkoszorozza a nánási Kossuth-szobrot.

— Add át üdvözlétemet a derék dalárdistáknak és ha kedvező idő lesz, meg az egészségem engedi, husvét másodnapján magam is ott leszek azon a gyönyörű ünnepen.

Még irodalmi tevékenységét is szóba hozta Rákosi, akinek — úgy látszik — ujhódó egészségével együtt a munkakedve is visszatért, a nagy alkotóképessége is felfrissült.

— Most a hajdukról dolgozom regényt. „A nánási hajduk kincse” címen történeti regényt írok; hogy az irodalomban is méltóbban legyen bemutatva Bocskai apánk fergeteges hadirésze . . .

A dolgozó szoba széles tvegablakain táncolva szökdéltek be a márciusi enyhe sugarak. A budai hegyek között aranyhimporos párák lengedeztek.

Iparművészeti kiállítás Debreczenben.

— Legújabb értesüléseink.

Az iparművészeti kiállítás április 7-iki megnyitása iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik. Vidékről is nagy társascsoportok érkezését jelzik.

A kiállítás tartama alatt a helybeli nőegyletek tagjai lesznek a rendezőség segítségére a felügyeletben.

A kiállításra rendkívül sok kisebb műipari tárgy is jön, melyek művészi becsük dacára igen olcsók lesznek.

Az eddig beküldött tárgyak is már ugyszólván az iparművészet minden ágazatát képviselik, úgy hogy e szempontból a kiállítás teljesnek lesz mondható.

Rendkívül hatásos lesz az Iparművészeti Társulat Zsolnay-csoportja. A világhíres Zsolnay-gyár e kiállításra oly nagy gyűjteményt (176 darabot) küld, hogy ilyenekkel csak világiállításokra szokott menni.

Igen nagy hatása lesz — az előmunkálatok után itélve — a debreczeni kamara-kerület műiparosainak lakásberendezési osztálya is. Szingazdag képet ad a népművészeti osztály és kézimunka-csoport is. Helyszüke miatt legkisebb lesz a fémipar-csoport, azonban itt is kiváló darabok lesznek összegyűjtve.

— Pénzügyi kinevezések Debreczenben. A pénzügyminiszter a debreczeni pénzügyigazgatóság körében Nagy József és Hanke László pénzügyi titkárokat tanácsosokká, Szarka Tivadar segédtitkárt titkárrá, Sámy László dr. közleg. gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki és Lelkes Andor, valamint Mikó Lajos irodatisztekét a X. fizetési fokozatba léptette elő.

— Csütörtöki felolvasó esték. Néhány év alatt nagy népszerűsége emelkedtek azok a csütörtöki felolvasó esték, melyeket rendszerint fényes közönség előtt szoktak megtartani a római katolikus főgymnázium disztermében gazdag és változatos műsoraikkal messze emelkednek ezek a műkedvelőktől rendezni szokott felolvasó és művésztételeken. Ugyhogy egy ilyen este esemény számba megy, mint a rendező bizottságtól értesülünk, az idén az utolsó estélyt holnap, azaz csütörtökön délután

Tavaszi öltönyt, felöltőt, színes mellényt legszebben tisztít

HRABÉCZI, gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42.

Fióközlet Csapó-u. 28.

tartják meg a szokott időben és helyen a következő gazdag műsorral:

1. Ének, előadja a Svetits-intézet ének-kara.
2. Novella, irta és felolvassa Várady Iván.
3. Popper D. a) Gavotte, b) Lig Henry Parcella. Gordonkán előadja Pattermann Ida.
4. Erdélyi Zoltán: Gyermekkirály. Szavolja Gazdy Aranka.
5. Tarnay-dalok, éneklő Zilahy Gyuláné, zongorán kíséri Mártonfalvi György.
6. Záróbeszéd, tartja dr. Jászay Rezső.
7. Hangversenyszámok. Induló, előadja a Magyarai testv. zenekara.

Az este néhány jegy Antalfi József könyvkereskedésében kapható.

— **A szabadiskolában** ma 31-én szerdán tartja az ez évben utolsó előadást dr. Darkó Jenő akadémiai tanár „Athén építészeti emlékeiről”. Ez uton tudomására hozzuk mindazoknak, akik a szabadiskola működése iránt érdeklődtek, hogy azon előadások, a melyek április hóra hirdettek, a jövő tanév első félévében fognak megtartatni. E hiradással kapcsolatosan a következő köszönő sorokat vettük a „Szabadiskola” érdemes vezetőségétől:

Elmulasztatatlán kötelességének tartja a Szabadiskola vezetősége köszönetet nyilvánítani a tanulni vágyó nagyszámú közönségnek, mely előadásainkat oly szép számmal látogatta, a helyi sajtónak, mely iskolánknak mindig kész és lelkes támogatója volt; a nemes városnak, a pénzintézeteknek és az ipartestületnek, melyeknek készséges pártfogása, áldozatkészsége lehetővé tette az iskola fenállását. További jó indulatú támogatást kér. A szabad iskola vezetősége.

— **Katonai kinevezés.** A honvédelmi miniszter dr. Halász Andor debreczeni 3. honvéd gyalogezredbeli egyéves önkéntes orvosnövendékét segédorvos-helyettesé nevezte ki és áthelyezte Budapestre.

— **Debreczeni cigányveszedelem.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter komolyan hozzálatott a cigányügy országos rendezéséhez. Legelőbb általános összeírást rendelt el. A rendelet leérkezett Debreczen városához is és Pávay Gyula polgári bizost bizták meg a városban lakó cigányok összeírásához. Pávay Gyula most terjesztette fel jelentését, mely igen érdekes adatokat tartalmaz. Eszerint Debreczen belterületén 171 cigány származású család, összesen 586 lélek lakik, kik mindannyian Magyarországból származtak. A 171 családból vallás szerint református 128, római katolikus 43. A cigány-nyelvet tökéletesen csak három család beszéli. Foglalkozásra nézve zenész 110 család, kovács 7, vályogvető 25, lókupec 1, napszámos 9, iparos 2, ócskaárus 17. Az összeírásra azért van szükség, mert a miniszter különbséget akar tenni a rendes foglalkozással és lakással bíró és a kóbor cigányok között. Az utóbbiakra nézve az a terv, hogy hatóságilag fogják őket betelepíteni.

— **Az utszérlől.** Ismételten megemlítettük, hogy a debreczeni Kossuth-dalárda „programjába” vette, miszerint időközönkre felosztva elzarándokol az ország minden részé-

ben felállított Kossuth-szobrokhoz. Hazafias ünnepség keretében koszorút helyez a Kossuth-szobrok talapzatára. Így például most husvét második napján a nánási Kossuth-szoborhoz zarándokolnak el a mi derék dalárdistáink és még ez évre tervbe vették a nagykarolyi, továbbá a szegedi Kossuth-szobor megkoszoruzását is. Mi azonban azt hisszük, hogy ezen a terven lehet változtatni, azért a dalárda figyelmébe a következőket ajánljuk.

Szeged már ez évre messze ut Debrecen-től! És ha a derék dalárdisták hazafias, szent fogadalmukat mégis be akarják váltani, közelebb fekvő helyeken is beválthatják azt.

A Hajdusággal szomszédos Tiszamentén fekszik Tiszalök és a vele csaknem határos Rakamaz község. Mindkét hazafias községben van már Kossuth-apánknak szobra. Ha iderándulnának ki a debreczeni dalárdisták a doktor Pap Zoltán egész választó területének ünnepnapjává emelkednék ezt a szobor koszoruzást, sőt hazafias célra rendezett dalestély tartásával a legnagyobb érdeklődést gerjeszthetnék. Anyagilag, mint erkölcsileg fényes sikerrel járna ez alkalmi dalestély, amelyet dr. Pap Zoltán képviselő szeretettel és lelkes közreműködésével támogatna, mint ahogy ezt már ki is nyilatkoztatta előttünk.

A kunsági nagy pusztán már zöldes színével pompázik a pázsit. A zöld keretből, mint tükkörszemek ragyognak ki a rétség vizei. Hetykén illeg-billeg az érpardon, a tószélén a bicicz, sőt már a komoly gólyák is előérkeztek. Néhány gólyát már láttunk a tópartján merengeni. Félállban állva nézték a futó felhőket. Még a robogó vonat döbörgése sem riasztotta fel a merengő madarakat. A tavasz, az igazi tavasz első hírnökeit a messze Délről.

Egy francia kisasszonyka meg messze Nyugatról törekedett — a gyorsvonati kocsin — Debreczenbe. Nagy sötét szemével olyan kedves esetlenséggel, ijedtséggel bámult ki az ablakon át a mi lapos pusztáinkra.

Szegény kis lányka — helyre, bájos francia kisasszonyka volt! Valami jó véleményt képzelhetett ami országunkról, az utitársakról, akikkel sehogyszem tudta megértetni magát a könybe borult szemű lányka. Volt pedig, aki az angol nyelvet kezelte. Másik meg abban a jóhitben volt, hogy a művelt francia okvetlen megérti a „dajcsolást” is? Holott a lánykának éppen oly vadidegenül hangzott a német „világnyelv”, mint bár ami „honi szózatunk.”

Én meg magamban átkoztam a francia nyelvtanárokat! A kést, kertet, nagynénit, bort, sört, hogy hívják? Megtanultam tőlök, csak olyan szó nem jutott eszembe egyetlen egy sem, amellyel a bájos kis franciát — éppen az esetlensége miatt tetszett olyan bájosnak! — megvigasztalhattam volna!

Szegény magános lányka elhagyottan bámult ki a pusztába, hol az alkonyat homályából ormóttan, tanyaházak villantak elé! És tarlott ágazatu fekete fák az utszérlől.

— **Hol állítják ki a pályaműveket?** A Kossuth-szobor bizottság három tagja, Kovács József, Aczél Géza és dr. Tüdös János ma helyiséget kerestek a városban arra a célra, hogy hol lehetne megfelelőbben kiállítani a Kossuth-szobor pályázatra beérkező műveket? Több helyiség megszemlélése után abban állapodtak meg, hogy a honvéd huszár laktanya lovagló terme lesz e célra a legalkalmasabb, mert ablakai magasan fekszenek és a kiállít-

tandó szobroknak kellő világitást nyújtanak. Így több mint bizonyos, hogy ha alkalmasabb helyet nem találnak, a huszár lovagló terem lesz a kiállítás helye.

— **Munkásgimnázium.** A munkásgimnázium vezetősége értesíti az érdeklődő iparos és munkás közönséget, hogy a mai előadása a mezőgazdasági körből van véve és pedig: „A gyümölcsműveléséről és értékesítéséről” szól. A munkáskertekre való tekintettel ezen az előadáson nemcsak a beiratkozott hallgatóság, hanem minden más gyümölcsstermeléssel foglalkozó egyén is megjelenhetik, éppen ezért, az ügy fontosságát tekintve, díjmentes. Az előadó Nádasdi Alajos főreáliskolai tanár lesz, ki nemcsak elméletileg alapos jártassággal bír, hanem maga is, mint szenvedélyes kertész, hasznos utbaigazitásokkal szolgál majd ugy az előadás folyamán, mint máskor is. Főképpen mint geologus alaposan ismeri a helyi viszonyokat s tudja, melyik faj érdemli meg jobban a fáradságot. Az előadás 66 vetített kép kíséretében folyik majd le. Előadás után útmutató füzetke is kapható, ára 10 fillér. Kezdeté este 8 órakor a bábaképezdeben.

— **Hernyóirtás.** Darányi földművelésügyi miniszter a kötelező hernyóirtásról körrendeletet intézett a hatóságokhoz. Ebben előrebocsátja, hogy az elmúlt évben a vértetű és a kártékony hernyók kiszámíthatatlan károkat okoztak a gyümölcsösökben. A tavasz közeledtével szükségesnek tartja a miniszter a hernyók irtására a törvényhatóság figyelmét felhívni s alábbi teendők haladéktalan elvégzésére a legszigorubbant utasítani. A hernyóirtást március hó 31-ig be kell jelenteni, hogyan végezték az irtást. Elrendeli a miniszter, hogy az ellenőrzéssel megbízott közege a hernyóirtásra megjelölt határidő lejártá után haladéktalanul járja be az összes gyümölcskerteket és gyümölcsfákkal beültetett területeket, hogy a helyszínen és személyesen győződjék meg a helyes irtásról. Kötelessége az ellenőrzőnek, hogy mulasztót a törvény rendelkezései szerint megbírságot végett a helyi hatóságnak még aznap bejelentse és az elmulasztott hernyóirtásnak három nap alatti elvégzésére a mulasztó felet kötelezze.

— **A Petőfi-dalkör közgyűlése.** A Petőfi-dalkör Debreczenben 1909 évi március 31-én délután 6 órakor a kör helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat ezúton hívja meg az elnökség. — Tárgyak: Évi jelentés. Pénztárnok és számvizsgáló-bizottság jelentése. Költségelőirányzat. Jegyzők választása.

— **Ujabb bronzleletek Sámsonban.** A városi muzeumnak minap ujonnan szervezett igazgatósága biztató előjelek mellett folytatja munkásságát. Lőfkovits Arthur igazgató a mai napon igen szép és értékes bronzleletet vásárolt meg a városi muzeum számára sámsoni emberektől. A leletet két nagyobb üst dob alaku bronzpléhből készült, mozgatható kettős fogantyúkkal, keresztalaku kapcsolattal ellátott medence és két, szintén félgömb idomu bronzlemez csésze alkotja, melyeknek egyike trébelt sűrű dudorokkal díszített; másikán körbe futó trébelt hornyolatok vannak. Ez utóbbinak eredetileg szalag lemezből csinált füle volt. De ez letört és a megtalálók elvesztették. A nagy bronzmedencék a Debreczen mellett fekvő Szent-György

Megérkezett

óriási mennyiségű és legjobb minőségű férfi női s gyermek cipők, kalapok s női divatáru cikkek, olcsóbban szerezhetők be mint bárhol,

Révész Zsigmondnál

Piacz-u. 27. városi bérház.

pusztán 1858-ban talált világhírű gyűjtékes bronzlethez tartozó bográcshoz hasonlitanak. Az ilyen edények az ó-itáliai kör, az úgynevezett legrégebb Villanova művelődési régió termékei, amelyek Magyarország területén a Krisztus előtti XII-ik században kezdtek elterjedni. Ekkor indult meg a magyarországi bronzkor IV-dik, vagyis utolsó és legmagasabb fejlődési szakasza, mely körülbelül a Kr. előtti IX-dik évszázaddal végződött. Ebből a réges-régi időből valók tehát a Debreczeni Múzeum most szerzett bronzedényei is, amelyekről még csak azt említjük meg, hogy azokat a munkások egymásba téve találták s homokon kívül semmi sem volt bennük.

— **Egy plébános a pálinka ellen.** Dömötör István tiszalóki plébános nagy buzgósággal széleskörű és dicsérendő akciót indított a pálinka ellen és buzgólkodásának már is mutatkozik az eredménye. Dömötör István sorra járja Hajdu- és Szabolcsmegye helyiségeit és agitál, felolvasásokat tart, az alkohol irtózatossá tételének felsorolásával igyekszik a népet legalább a pálinkaivástól visszatartani. A plébános a múlt napokban Debreczenben is járt és itt a honvéd gyalog- és huszárezred legénységének tartott felolvasást. Mint Tiszapolgárról jelentik, az antialkoholista apostol tegnap Tiszapolgáron folytatta megkezdett akcióját. Ha valahol, úgy ott talált a legkeményebb talajra, amennyiben Tiszapolgár lakossága a legnagyobb alkoholfogyasztók közé tartozik. Az elmúlt évben a 10.000 lakosu község 75.000 korona értékű pálinkát fogyasztott el. A tiszapolgáriak közül több ezer főnyi tömeg hallgatta végig a Dömötör plébános épületes előadását. Vajjon hányan okultak belőle?

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Budapesti jelentés szerint az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták:

50.000 koronát nyert: 31753.

30.000 koronát nyert: 95312.

10.000 koronát nyertek: 48674.

5000 koronát nyertek: 504 11562 47265 110409.

2000 koronát nyertek: 580 6681 15017 17430 18997 20501 22015 25539 26078 33925 44934 64263 69129 70270 71006 72020 80705 90870 99636 102475 107663 112850 117422 118166.

A többi kihuzott számok 1000 vagy 500 koronát nyertek.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. vevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsóságairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **Uraktól levett** ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen, Bádógos-utca 1.

— **Tajtékpipák,** acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban Bádógos-utca 4. szám.

— **Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejbiszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.**

— **Olcsó és előnyös feltételek mellett** törleszhető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete“ (Csapó-u. 1.)

— **Aromás és zamatos pörkölt kávék** kaphatók Félegyháznál. Villanyüzemi kávé pörkölte a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Kiadó bolthelyiség** bereendezéssel Veres-u. 15. szám. Értekezhetni ugyanott.

— **Megérkeztek az ujtöltésű zsebvilány lámpák** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.

— **Török szalma** 10 ezer vályoghoz megfelelő mennyiség megvételre kerestetik. Cim Tégláskert I. járás 90. szám.

— **Ügyes varróleányok** felvételnek Fenyő Sándornénál Zugó-u. 6. sz.

— **Jó megjelenésű egyén,** ki helyi ismerettel bir, kiadóhivatalunk részére felvétetik.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) **korona**
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

2514

A leleplezett Györgye herceg.

Egy magyar soffőr György hercegről.

Egy pesti automobil cég műszaki vezetője a múlt év végétől március elejéig állt György királyfi szolgálatában. Mint soffőr volt alkalmazva nála és így módjában volt közelebről megismerkednie a szerb nép bálványával. Ami szokatlant és furcsát észrevett, azt noteszkönyvébe jegyezte.

Álljon itt közülök ez a néhány.

„A szerb fővárosba jöttem és dolgom után láttam. A trónörökös palotáját kerestem fel és nagy bámulatomra egy igénytelen bérházba küldtek. A ház, amint azt később megtudtam, a meggyilkolt Sándor király egy lakójának a tulajdona volt. Annak a lakójnak a háza, aki a nevezetes éjszakán védelmezni kísérlette meg urát és e hűségeért az összeesküvők őt is lekasztolták. Bemutakoztam a királyi fenségnek aki az automobil-szinben tartózkodott éppen és nagyban tisztogatta felhajtott ingujban a 40 lóerejű belga automobilját. Körötte álltak a szolgák, akiknek legfelsőbb parancsra tétlenül kellett nézniök, amint urok helyettük végzi a munkát. Ebben a kényelemben azonban nem volt köszönet. Mert amikor a trónörökös megállt egy percre, az emberek egymásra néztek halványan, kérdő pillantásokkal. A szemekből a kérdés szólt: ugyan kit fog most bántalmazni a princ! Mert a pofon az minden bizonynyal bekövetkezett. Ha egy féllépéssel kint állt a sorból valaki, ha egy gombnak a csillogása nem tetszett a királyfinak, akkor a legbrutálisabb támadásban részesült. Némelykor a vizcső sugarát, amivel a kocsi mosta, irányította a szolga arcának, aki még a tenyerét sem tarthatta védelmére.“

„Szegény Kolakovics! Hányszor jött boldog mosollyal hozzám:

— Ma csak négyszer ütött arccal ő fensége — mondta — ma nagyon jó kedvében volt.

Mert a rendes porció nyolc-tíz pofon volt napjában, nem számítva ide azokat az ostorcsapásokat és csizmarugásokat, amik ráadásai voltak a megalázó ütlegeknek.“

„El kell ismernem róla, hogy szerette a szerb népet. Ő maga is egyszerű volt és soha nem törődött vele, ha valaki a neki járó címzést meg nem adta. A környezetével azonban durvább volt, mint nemzetének utolsó kanásza. Csak idegen nemzetiségű alkalmazottjaival szemben volt tartózkodó. Sokat vitakozott velem arról, hogy a világon melyik a legjobb katona. A szerb persze első helyen áll — mondta. — Ezután az orosz következnek és csak az orosz után jön a török. Ami ezek után jön, az már szót se érdemel.“

— Hát a mi honvédjeink és bakáink szót se érdemelnek, — kérdeztem.

— Mit, a maguk katonáik! — felelt megvetőn György királyfi. — Meglátja majd, hogy masirozom én az ezredem élén végig az Andrassy-uton, ha legyőzzük Magyarországot.

— Csakhogy ezt nem éli meg fenséged — feleltem nyugodtan.

Erre a válaszra vérbe borultak a szemei és megakart támadni. — Én olyan pozitúrába vágtam magam, hogy látta, hogy ebből baj lehet. Dühében felszakította melle táján a bluzát és fejével nekiment a falnak.

A testi erejével és az ügyességével igen nagyra volt a trónörökös ő fensége. A szinben, ahol rendszeren délelőtti tíz órától egészen ebéd idejéig tartózkodott, folyton mutogatta az izmait. Emelt, ugrott és feszítő rudakkal produkálta magát.

Egyszer azt mondtam neki, mutassa meg, hogy tud vivni. Láttam, zavarba jön a trónörökös és nem faggadtam tovább. Másra tereltem a beszédet. Csak később tudtam meg, hogy a kardja le van szögelve a hüvelyéhez, nehogy azt egy indulatos percében valakinek a szívébe mártsa. Azt is megtudtam, hogy a pisztolyában, bizonyára ugyanezen okból, vak töltések vannak elhelyezve.

Egyizben a melléje osztott adjutánsok bepanaszolták a királynál a durvaságait. Györgye bizonyára orrot kapott, mert amint legközelebb összejött adjutánsaival, ezekkel a szavakkal fenyegette meg őket:

— Majd adok én nektek denunciaciót! Kiverlek benneteket az öreggel (Péterrel) együtt az országból!

Ez a fenyegetés azonban fordítva sült el. Szegény királyfi, bizonyára szanatóriumba kerül.

SZINHAZ.

A király házasodik. Kedves, gyöngéd gondolat volt a direktortól Tóth Béla siremléke javára, Tóth Kálmán vígjátéka előadásának fele bevételét juttatni. Az apa költői tehetsége a fiu emlékezetének kamatozott így. A közönség annál hálásabb lehetett, mert Zilahy országszerte híres Kopyjaját élvezte igazi nagy gyönyörűséggel.

Istenem, hogy ennek az istenáldotta, páratlan művésztelenségnek mért kell elaprózódnia a direktorság nyugós, aprólékos bajai között — önkénytelenül szállott így át a sóhajlás a közönség tömött sorain. Mert ha Zilahyról, mint igazgatóról, meg is oszlanak a vélemények, Zsúlról, a művészről lepattan, minden gáncs. Olyan aranyos humoru, mély kedélyű, a maga terrénümán páratlanul tökéletes művész ember nincs több az országban.

A közönség ünnepi hangulatban hallgatta végig a darabot, a szereplőknek sok meleg tapsban volt részük.

* **Atalanta.** A fővárosban és vidéken egyaránt lelkes érdeklődés nyilvánul a debre-

LEGKITÜNŐBB

MINŐSÉGŰ

DIESEL-

MOTORLAJ, UGYSZINTÉN NYERSOLAJ LEGOLCSÓBBAN BESZEREZHETŐ:

UNGÁR ADOLFA „PETROLEA“ NYERSOLAJIPAR R. T.
:: VEZÉRKÉPVISELŐJÉNEL ::
KASSÁN.*Serravallo***Vasas Kina-bora.**A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranyérmeket nyert.Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és láb-
zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér-
javító szer. — Kiválóan jóízű.Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:**J. Serravalló-nál**

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér,
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Telefon 5.

Telefon 5.

Aratógépeket,kévekötő, marokrakó és fűkaszállókat a legtelje-
sebb felelősség és kedvező fizetési feltételek
mellett szállít olcsóbban, mint bárhol**BAGI ISTVÁN**

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és
munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu
szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért da-
rabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási
forrás gazdasági gépekben.Tisztelettel: **Bagi István.**
Kaba.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Gyertyánliget

(Máramarosmegye)

a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi
gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmen-
tes, ózondus, enyhe levegő, kitünő ízű és könnyen
emészthető tiszta vassforrások. Teljesen berendezett
vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsiker:
vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia,
gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényel-
mes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mér-
sékelte árak.Idény: május-október. Vasúti állomás: N.-Bocskó
Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2.
Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli
vasutállomás és jó kocsit. Interurban telefon.

2629

A fürdőigazgatóság.

Elsőrendű prágai sonkátés mindennemű más füstölthús-árut szállít 5
kilogrammos csomagokban utánvét mellett**CARL MARKERT**

cs. és kir. udvari szállító, Smichow-Prag.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATORvese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukor-
betegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Sainye-Lipóci
Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolirakpart 8.Tisztelettel értesitem a pászkafo-
gasztó közönséget, hogy**pászkasütőházam**József kir. herceg-u. 62. sz. alatt
van és tisztán kezelt mindenféle minőség-
ben és lehetőleg jutányos árban kap-
ható.

Becses pártfogást kér

Feldman B.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona.
teljes férfiruhához	1 szelvény 12 korona.
(kabát, nadrág és	1 szelvény 15 korona.
mellény	1 szelvény 17 korona.
elegendő csak	1 szelvény 18 korona.
	1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintugy fel-
öltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. gyári áron
küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert
posztógyári raktár**SIEGEL-IMHOF Brünn.**

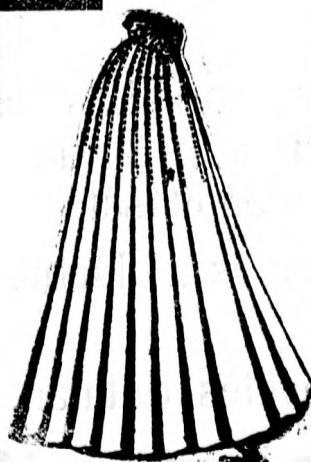
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szö-
vetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a
gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú,
figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelés-
nél is, teljesen friss árban.**Szalmakalap lakk**

minden színben kapható

Neumann Gyula

festékkirálynál

Hatvan-utcza 8.**Eladó házhelyek!**A vasuti gépjavitó műhely
közelében a vámospércsi or-
szágut mentén fekvő ugyne-
vezett Nyilas-telepen**házhelyek**valamint felépített munkás laká-
sok kedvező részletfizetésre örök
áron kaphatók.Értekezhetni lehet Dr. Már-
ton Kálmán ügyvédnél Piacz-u.
44. szám. Ujfalussy-ház.**Kiadó nyaraló.**Sesta-kerti villa, parkkal ellátva, nagyon közel a
helyi vasuti megállóhoz**Kiadó.**Értekezni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvéd
urnál.**Uj női-divat áruház**

a m. k. Főposta mellett.

2721

ii. v. RÓZSA LAJOS

Tavaszi ujdonságok remek választékban.
Leány-kabátka. Costüm. Pongyola. Ragláu.
Paletó. Kimónák. Olcsó árak. Szolid kiszolgálás.

Szőlőoltvány.

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban má-évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Kükülmönti első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagy kükülő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 2210

Olcsó szabadalmazott sodronykerítések

beton tömbös csóvas oszloppal

és szab.

szőlőlugas oszlopokat

készít.

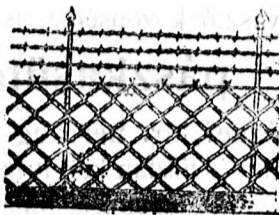
Neubauer János

sodronymű gyáros.

DEBRECZEN,

Kétmalom-u. 4. sz.

Kívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Donoqán és Somossy Debreczen,

Kistemplombazár.

Meglepő szép tavaszi ujdonságok érkeztek

női divatkelmékben, Voile de laine, selyem szövetek, ruha vásznakban.

Óriási választék napernyőkben

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak

SICULIA!

A legjobb gyógy- és asztali üdítővíz

A Málnási forrásvíz

agymorégést azonnal megszünteti!

A gége, torok, tüdőgyomor, bél, vese, hólyag húrutos bántalmainál felülmulthatatlan.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő

Magyarországi főraktár:

A sós savanyu vizek királya

Brázay Kálmán Bpest József-körút 37. Telefon 59-46

Kapható minden gyógyszerár-drogéria és fűszerkereskedésben.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulthatatlan vívmánya a levegő légszeszlámpák 50 százalékos megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állíthasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és bál meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.